

REDACȚIA ȘI ADMINISTRAȚIA
Bd Regele Ferdinand No. 5.
A R A D.

Redacția pentru Banat: TIMIȘOARA,
Hotel „Ferdinand” camerele Nr. 21 și 22.

DIRECTOR:
CONST. I. ȘTEFĂNESCU

Ecoul

Apare zilnic la orele 3 după amiază

Note zilnice

Pe când reforma moravurilor?

De câteva săptămâni, guvernul și partidele opoziționiste se întrec în anunțări de reforme radicale, cari — zice-se — sunt necesare pentru fericirea noastră generală și ar fi concepute conform spiritului vremii. Reformele acestea preconizează ajustarea constituției, a legii electorale, redresarea financiară, o nouă lege administrativă, revizuirea numirilor ilegale și, în sfârșit, atâtea alte rețete de salubritate publică.

Ți-e mai mare dragul să citești declarațiile ce se pronunță în acest sens, în toate unghiurile țării, pe unde mesagiile politicianilor răbat cu iuteala fulgerului. E o întrecere generală, în ritm vertiginos, cascada aceasta de idei reformiste care animă mințile fruntașilor politici.

Nu se vorbește, însă, la aceste banchete ale vorbirii de paradă, despre valul de necinste care plesnește în fiecare zi o brazul țării.

Nimeni nu vorbește, de exemplu, despre fraudele descoperite la Brăila, unde vre-o două duzini de funcționari au furat suma de circa 40 milioane, ce trebuia încasată de primăria respectivă, sumă care ar fi căzut drept un generos cadou pentru bugetul secătuit al statului.

Nimeni nu se întreabă: cum se exercită controlul în toate ramificațiile aparatului administrativ.

Știm că avem una dintre cele mai complicate legi a contabilității publice. Legea aceasta e un adevărat sistem inchiuzitorial. Pentru câțiva lei, trebuie să ișcălești acte justificative în trei-patru exemplare, apoi le treci în tot atâtea borderouri și în vre-o zece feluri de registre; actele se înaintează apoi la mai multe autorități superioare și sunt verificate de nu mai puțin ori.

Și cu toate acestea — la noi se fură și se tâlhărește ca în codru, fără ca acest control instituit prin legile fundamentale să descopere fraudă decât atunci când statul a fost păgubit cu zeci de milioane.

E cazul recent dela Brăila, adică o afacere de 40 milioane, pusă în sarcina unor conțopiști de birou.

Ce fac nenumărații șefi ierarhici, controlori, inspectori simpli și generali din această țară? Ce lucrează toată ziua?

Nu, lucrează! Dar la descurarea fraudelor consumate. De ce, însă, nu descopăr hoții dela început? Sistemul nostru de contabilitate ar trebui să-i pună imediat pe urmele excrocilor, dacă acest control ar însemna control adevărat și nu o parodie. Cei însărcinați cu acest control — se în toată ziua de minciuni, stau pela ministere, unde mai pun la cale nenumărate intrigi și nu-și exercită atribuțiunile decât atunci când sunt trimiși să restabilească peripețiile și cifra totală a unei tâlhării, gen Stavisky.

Alt caz: la Soroca s'au comis

fraude de zece milioane, prin sustragerea dela plata impozitelor a unor fabrici de ulei. Fraudele s'au petrecut, după cum se afirmă, în complicitate cu agenții fiscalului, mituiți gras, fără îndoială, pentru impuneri stabilite după bunul plac.

Și în acest timp — funcționarii cinstiți ai statului nu-și primesc la termen retribuțiile.

Excrocii aceștia descoperiți, chiar dacă înfundă puscăriile — nu mai pot fi urmăriți, de cele mai multe ori, să restituie tezaurului public sumele sustrate. Pagubele rămân deci pagube și puțin ne pasă de soarta celor cu conștiința bestializată.

Dacă banii aceștia n'ar fi furati, n'ar mai trebui ca, azi, guvernul să fie pus în situația delicată de a proceda la economii prin concedieri dureroase de funcționari.

Pentru că de aceste tâlhării trebuie să fie făcuți responsabili și șefii ierarhici cari nu-și controlează asiduu subalternii, ar fi binevenită o lege prin care să fie suspendați și forțați la despăgubiri toți acei cari conduc marile administrații, cari ar trebui să nu primească a le dirigi dacă nu sunt capabili a înfronța cinstea în jurul lor.

Ar fi un început de adevărată reformă morală, căci nimeni nu s'ar mai grăbi să-și asume o răspundere care-i depășește posibilitatea de a supraveghea sever cele ce se petrec sub privirile sale neatente.

Cu câțiva directori generali, inspectori, controlori, primari, administratori și șefi mai mari concediați imediat pentru incapacitate, puși încă să plătească din punga lor fraudele pe cari nu le-au putut descoperi la timp, — s'ar schimba multe în țara asta. N'ar mai fi furate atâtea milioane de te miri cine, și atunci problema economiilor bugetare ar fi atenuată în parte.

Se știe doar că în țara noastră curg atâtea bani, din multiplele forme de impozit ce cunoaștem.

Banii aceștia, însă, trec subit în buzunare largi și necinstite, pentru că, o repetăm din nou, controlul nostru nu înseamnă adeseori decât o complicitate indirectă la nesfârșitele tâlhării ce se descopăr zilnic, în lungul și latul țării inundată de valul cutropitor al corupției. S. Voinea

Tătărescu și Antonescu la Rege

București. Eri la ora 16:30 când d. primministru a eșit dela audiență însoțit de d. Antonescu ministrul Justiției. D-sa n'a voit să declare nimic presei ai cărei reprezentanți îl așteptau. Mai apoi le-a spus însă că a prezentat Suveranului decretul-legi privind simplificarea aparatului de stat și că speră că pe data de 16 August acesta să fie sancționat.

Vine miros de smoală dela Văleni...

În „Universul” de astăzi s'a publicat un articol deosebit de sugestiv, intitulat „Vieța politică în vacanță”.

Ni se arată că, așa din senin, șeful guvernului, șeful partidului liberal și toți zeii minori ai partidului, aleargă dela o ntrunire politică la alta, și fac declarații. De ce? Care-i semnificația, de vreme ce opoziția e calmă, cu singura excepție a cazanului Satanei, „care se pare că a început să fiarbă acum dela Vălenii de Munte”? Se teme guvernul și de alți adversari decât de opoziție? „Nu cumva, abia acum își

dă seama că trăind în afară de legi și de Constituție, are nevoie unui sprijin, altul decât pe care l-a avut până acum?”

Sentința aceasta: că trăiește în afară de legi și de Constituție, o spune despre guvernul liberal ziarul „Universul”. Nimeni nu o putea rosti cu mai mare greutate. Și e 'ntăia oară când „Universul” o rostește atât de răspicat, atât de apăsător, adăugându-i concluzia: că se apropie nu numai sfârșitul vacanței politice, — vacanță în care guvernul a compromis armata și s'a compromis pe sine

pîntr'o anchetă parlamentară (cea în afacerea Skoda) continuă de loc dacă-i vorba să continue în felul de până acum: cu căluș și fără niciun rezultat, — cise apropie totodată un sfârșit de regim, al unui regim „fără răspundere politică efectivă, care să pună stăvilă apetiturilor de guvernare ale tuturor ahtiaților după banul public”.

Semnalațiile „Universului” sunt în legătură cu două fapte întâmplătoare în vremea din urmă: cu vizita dela Vălenii de Munte și cu protestul d-lui Iorga în contra banchetului d-lui Maniu.

Scrisori din Ungaria

— „O slăbiciune omenească indeobște știută”. — Frățietatea austro-maghiară. — Lipsesc fileresurile din România. Ce vor difuza Duminică cele 72 de stațiuni radiofonice din Statele-Unite —

Budapesta, 13. (Dela corespondentul nostru). — În ziarul „Politica” din Belgrad a apărut zilele trecute un articol despre Ungaria, care a făcut multă supărare presei iredentiste de aici. Era semnat zic, de unde „Pesti Hirlap” a dedus că-i al d-lui Belugdzic, ministrul Jugoslaviei la Berlin. Se spunea în acest articol ceea ce s'a mai spus de multe ori despre acțiunea iredentistă maghiară: că obștii ungurești i s'a făcut lehamite de ea, că oficialitatea o ține mereu la ordinea zilei, că s'abată atenția dela greutățile ce le întâmpină guvernul Gombös în soluționarea diferitelor chestiuni ce se pun guvernării și că Ungaria-i în pragul unei noi revoluții proletare. Lucruri știute deci, cari însă, spuse de un ministru plenipotențiar, își au greutatea lor deosebită.

„Pesti Hirlap” a sărit deci cu un articol de fond, ca să combată cele scrise în „Politica”.

Nu interesează câtuși de puțin ce scrie oficiosul Ligii Revizioniste, pentru că tot ce spune, sunt simple îngăimări. Dar interesează o frază ce s'a strecurat în introducerea acestei reblicii. Scrie „Pesti Hirlap” așa, negru pe alb (ur. din 10 crt.): „E o slăbiciune omenească indeobște știută, că urim mai și mai tare pe acei în contra cărora am comis cea mai urită ticăloșie”.

Dacă-i așa, apoi nu ne miră de loc că Ungaria ne urește așa cum ne urește!

S'a început săptămâna Sfântului Ștefan, cu tâmbădurile ce le-am anunțat într-o recentă corespondență, dar cu ceva în minus: lipsește convoturile de participanți din România ce urmau să le aducă mult trimbișatele filereșuri. Firește, au venit destui dela noi, dar

nu cu pașaport colectiv, nu cu scutiri românești de transport, și nu în grupuri etichetate. E 'ntăia oară de vreo zece ani încoace, că se 'ntâmplă acest lucru. Se vede că încep și ai noștri să se mai cumintească.

Punctul culminant al tâmbădurilor acestei săptămâni iredentiste va fi Duminică, când are loc tradiționala procesiune cu moaștele Sfântului Ștefan.

Pe-aceiași zi e anunțată o inovație:

Se vor transmite prin cablu în America, după plăci de ceară, o seamă de puncte din programul zilei, și vor fi difuzate în toate țările Statelor Unite prin 72 de stațiuni radiofonice.

Se transmit între altele: faimoasa și uzată până la saturație Cinka Panna, sunetul clopotelor din toată Budapesta,

trase cu prilejul procesiunii. Imnul Maghiar (Himnusz), transmis din cetatea Budei, marșul lui Rákóczy, cântat de orchestra honvezilor, câteva cântece ungurești de-acum trei și patru secole, iar în pauze se vor da publicului american explicații despre însemnătatea zilei, arătându-i-se — citim după declarațiile date lui „Budapesti Hirlap” din 11 crt. de alcătuitoarea programului, de Kudela, (alt ungur get-beget) — că serbarea Sfântului Ștefan exprimă marea suferință a poporului maghiar, încrederea sa în viitor, voința lui de a trăi și credința în reîntregirea Ungariei.

Iată un exemplu clasic, cum se poate face propagandă.

Firește, nu vom mai adăuga ce 'nseamnă această inovație la capitolul cheltuielilor iredentiste. O știe fiecare.

Corabia lui Noe, sau ateneul „Nicolae Iorga” la Timișoara

Citim într'un ziar local că ateneul „Nicolae Iorga” din Capitală (după cum proclamă bombastic confratele cu informația) „a adus un neprețuit folos, atât în ogorul culturii poporului, cât și în îmbogățirea patrimoniului științific al națiunii” — a ccoptat în ultima sa sedință ca membri de onoare mai multe personalități marcante din Banat. Printre aceste personalități marcante vedem pe d. d. Victor Klein, fost director al Industriei Lănei, Rudolf Totisz, fost director general al acestei industrii și avocat Eugen Biró, ginerele secundului.

Meritele acestor trei iluștri colaboratori în ogorul culturii poporului și întru îmbogățirea patrimoniului științific al națiunii?

Păi, de merite e vorba?... În cel mai bun caz, fiecare dintre cei trei au achitat poate câte o taxă de... membru de onoare. Una mai mică sau mai mare. A fost o mică învârtăie a celui ce i-a achiziționat, cu dreptul, evident, de a-și reține o cotă din taxa de membru, — și cu obligația, poate, de a le pune numele la gazetă.

Atât.

Și pentru atâtea lucru, ateneul „Nicolae Iorga” consimte să se dea 'n spectacol, consimte să se facă de răs, consimte să provoace sentimentele de greață ale oamenilor de bun simț.

Orice alt comentare de prisos.

De toate și amestecate...

Ecouri

In chestiunea căsătoriilor mixte, venită din nou în discuție în urma spionajului dela Oradea, am primit azi spre publicare următoarea scrisoare:

Stimate Domnule Director,

Ați scris despre „Bulendrea minoritară” și despre căsătoriile mixte relevând pericolul ce paște națiunea română de pe urma acestor căsătorii. Am observat însă că ați încetat de a vă mai ocupa de chestiune (? — n. r.), poate din cauza spațiului redus sau din alte cauze de ordin tehnic.

Niciun corespondent care și-a spus părerea n'a relevat însă (bada — n. r.) pericolul cel mai mare, acel al căsătoriilor mixte contractate de membri activi ai oștii, ofițeri inferiori și superiori! Este timpul suprem să ne spunem cuvântul și în această cauză, spre a pune capăt unei stări periculoase și supărătoare, de a vedea ofițerii români căsătorindu-se cu minoritare. E și mai dureros că unii ofițeri chiar se complac în societăți minoritare, din cari relațiuni, în 80 la sută de cazuri, rezultă căsătoria ofițerului cu o fată minoritară, sau divorțul ofițerului de soția lui româncă pentru a se „intoloca” cu „fata” (?) minoritară!

Atâtea cauze glăsuiesc în contra acestor căsătorii ale ofițerilor armatei noastre! Pericolul căsătoriilor „civililor” cu minoritare nu e nimic pe lângă acest pericol ce l-am învederat aci.

Ofițerului, fie inferior fie superior, fie că dăta este sau nu obligatorie, fie că minoritara e săracă sau bogată, fie că ea e funcționară la stat sau nu, — va trebui să i se impună în sfârșit norma uzuală de a nu se putea căsători decât cu românce, oprindu-l, sub sancțiuni severe, de a contracta căsătorii cu minoritare, sau de a se afla cu ele pe stradă sau în localuri publice, pentru că ofițerul reprezintă, în haina ce are onoarea să o poarte, năzuința vie și mereu trează de conservare și apărare a intereselor naționale. Nu mai trăim în veacurile de cucerire română, când ostașii români venind în Dacia și neputându-și aduce cu ei soțiile din cauza mării depărțări de Roma, au fost nevoiți să se însoțească cu câte o femeie de neam străin.

Aici e România! Și ar fi foarte dureros să vedem că granițele noastre sunt păzite de ostași cari își împart patul și-și petrec nopțile cu femei străine de neamul pe care ei au datorat de a-l apăra și a-l servi. Ce siguranță pot avea secretele comandamentelor sau granițele păzite de ostași cu sentimente alterate în urma căsătoriilor mixte? Eu nu numesc aci toate minoritățile de „bulendrea”, pentru că nu este frumos să le înjosim și pe acelea cari binemerită stăma noastră, ci mă ridic în contra unui fapt — nu izolat — căruia trebuie să i se pună capăt. Continându-se cu căsătoriile mixte la ofițerime, mă indoiesc de înălțimea prestigiului acestor familii militare. Prin o asemenea căsătorie cu o străină, parcă se simte imediat o bruscă decădere a prestigiului ofițerului în ochii lumii. E știut că ostașului și vieții lui i s'au impus din momentul cel dintâi al carierei sale anumite limite, anumite norme, cărora sau se supune sau nu e bun ostaș și n'are ce căuta în armată. Ostașul nu se bucură de libertățile civilului. Cine a acceptat să îmbrace haina onorabilă

de ofițer, a acceptat și o viață care se deosebește de aceea a celorlalți oameni, și tocmai această deosebire, această delimitare a vieții ostășești îl face pe ostaș să fie respectat. Or, în fața cazurilor izolate care în mod periculos observăm că se cam generalizează, ce se întâmplă? Se va întâmpla că acest respect va suferi un declin în fața națiunii care și-a pus încrederea în acel ostaș de carieră!

Ar fi timpul suprem ca acei cari în baza legii asupra căsătoriilor militare autorizează căsătoriile, să prevină din timp ofițerimea, spre a o feri de înclinările spre căsătorii mixte, refuzând acordarea autorizațiilor în aceste cazuri, fără nicio excepție, sub sancțiunea pierderii poziției în armată.

Noi, femeile române ale acestei țări, privim cu îngrijorare cazurile cari se repetă, și nu noi vom fi de vină, dacă în momente de supremă jertfă națională când la rândul nostru vom încerca să luptăm alături de iubii noștri fii apărători de țară, vom fi trădați și spionați, foarte din apropiere, din bucătărie, din sufragerii, și din paturile conjugale...

Aș fi foarte bucuroasă dacă aceste rânduri ar vedea lumina zilei în coloanele on. dv. ziar, spre a-și putea spune și alții cuvântul în această chestiune atât de gravă.

Vă asigur d-le director de tot respectul meu.

O româncă bună

De aceeași chestiune, a căsătoriilor mixte ale ofițerilor, se ocupă în ultimul său număr revista arădiană „Stăjerul”, în legătură tot cu spionajul locotenentului Staverescu și al metresei sale Vilma Jakabffy.

Arătând că nu numai Staverescu „e înjugat, din oștirea română, prin taina „sfinte căsătorii” cu o streină”, ci sunt foarte numeroase aceste mezelianțe, revista arădiană scrie:

„Și după acest caz, oare nu este întemeiată grija, ce pătrunde orice suflet de bun român, că într'un viitor conflict armat cu Ungaria, din cele multe sute de consoarte „streine” ofițerești, nu se vor găsi în număr suficient „Vilme”, cari să facă, ca atâtea secrete de apărare ale României mari să fie cunoscute de către „rudele” lor de peste graniță? Și atunci diferitele surprize, cari numai prin tradare se pot explica, în ce fel vor influența moralul ostașilor români? Oare în momentele grave de sacrificiu suprem incuria de astăzi ca și cea de ieri a șefilor, nu va ostraciza avântul candidaților la sacrificiu?”

De aceea noi ne spunem cuvântul: grijiți la pepinierele de spionaj!

„Străjerul” se ocupă de altfel și în altă parte de pericolul acestor căsătorii mixte. Într'un antrăfileu în care relevă alarma ce a dat-o în chestiunea aceasta prin coloanele „Ecoului” părintele Florian Codreanu.

Subliniind atitudinea aceasta tranșantă ce-o ia prin revista sa asociația patriotică „Străjerii României”, felicităm entuziasta asociație patriotică, dar ne gândim totodată la o poezie a lui Mazini, care spune între altele:

„Non far quello ch'io fo, ma quel che dico!”

Bulgarul Nicoloff a câștigat Turul României

Duminecă a luat sfârșit turul ciclist al României, concursul având de parcurs ultima etapă, Pitești—București, acoperind prin aceasta cei 102'6 km. ai turului. Încă dela ora 10 a. m. publicul bucureștean s'a adunat pe șosea în dreptul arcului de triumf. Mil de oameni au așteptat, să ovaționeze și să aplaude pe învingător. Abia pe la ora 1 a. m. par cicliștii și după o luptă dărză bulgarul Marin Nicoloff a fost primul care a rupt panglica sosirii. Al doilea sosit a fost Ghenadie Simoff și numai al treilea a fost românul Zamfir Munteanu. Mii de voci au început să aplaude și rupând cordonul au ridicat pe umeri pe învingătorii.

Turul ciclist al României s'a încheiat cu următorul rezultat tehnic:

1. Marin Nicoloff (B) 45 ore 35 minute;
2. Ghenadie Simoff (B) 45 ore 46 minute;
3. Zamfir Munteanu (R) 46 ore 11 minute.

Pe echipe naționale prima s'a clasat Bulgaria; iar pe e-

chipe de cluburi „Principele Nicolae” din București.

Rezultatul concursului de automobile dela Sinaia

Concursul de automobile organizat Duminecă la Sinaia s'a terminat cu următorul rezultat:

Cupa Regele Carol II, pentru cel mai bun timp realizat indiferent de categorie și clasă: Ing. Calciuanu (Bugatti); 2. Principele Nicolae (Bugatti); 3. Ghica (Bugatti).

Categoria curse: 1. Ing. Calciuanu; 2. Ghica; 3. Principele Nicolae.

Categoria Sport: 1. Principele Nicolae; 2. Marin Butculescu (Ford); 3. Mișu Sontag (Ford).

Clasamentul pentru doamne: 1. Colette Polizu Micșunești (Ford); 2. Mia Weinberger Vereia (Graham).

Clasamentul după puterea utilă specifică: 1. Principele Nicolae.

Motociclete: 1. D. Assan (Scott); 2. Paul Vasilescu (AJS); 3. Himelfarb (Ariel).

Informațiuni

Fiind mâine sărbătoare legală (Sfânta Maria Mare), numărul viitor al ziarului nostru va apărea Joi după-amiază.

Ziarele budapestane anunță o nouă nelegiuire românească. Ci-că la Tileagd (Bihor) s'au adunat în nu știu ce congres 500 de femei maghiare reformate, și 40 dintre ele au fost duse la postul de jandarmi, de unde apoi au fost lăsate libere, după ce li s'a luat un proces verbal.

Nu știm dacă-i adevărată știrea ziarelor budapestane. Dar dacă-i adevărată, tare am vrea să știm dacă posturile de jandarmi din Ungaria s'ar mulțumi când prind pe cineva cu cocarde antiungurești, să dresce un proces verbal. Fiindcă asta-i, după însăși mărturisirea presei budapestane, acuzația ce ni se spune că s'a adus a restatelor. Că și-au pus în piept cocarde revizioniste!

Se anunță din Franța o mare regroupare politică: e vorba ca socialiștii lui Leon Blum să pactizeze cu comuniștii, iar de altă parte Asociația Națională a foștilor luptători să se unească cu organizațiile de dreapta deja întovărășite: cu Camelotii Regelui (l'Action Francaise), cu Tinerii Patrioți, cu Crucea de Foc și cu Solidaritatea franceză.

Nu numai la noi sunt tineri cari și-au pierdut capul, ci și în Ungaria. La Győr s'au arestat astfel doi inși, acuzați de o spargere: baccalaureatul Polgar Andrei, în vârstă de 20 de ani, și un student în drept în vârstă de 21 de ani, Ernest Somi Kovács.

Nu știu dacă ziarele maghiare dela noi, cari se ocupau cu atâta plăcere, pe pagini întregi, de crimele liceenilor dela noi, au dat sau ba o cât de mică atenție acestei întâmplări din Ungaria. Le rugăm să ia act.

S'a judecat în a doua instanță administrativă, la Timișoara, apelul făcut de Kovér Gustav, faimosul iredentist dela Oradea, în contra anulării cetățeniei sale, de care se prelua pe nedrept. Turbulentul fost vicepreședinte al partidului maghiar din Oradea a făcut apel la ultima instanță, la Comitetul central de revizie.

Noul cancelar al Austriei, d. Kurt Schuschnigg, a fost rugat de guvernul unguresc să vină să asiste la reprezentanția sub cerul liber a „Tragediei omului” a lui Madach, la Seghedin. Și a venit omul, cum te duci când te invită cineva cu tot dinadinsul, indiferent de pretext. A descins pe aerodromul dela Seghedin, și a fost primit cu o pompă, mai cu seamă militară, demonstrativă. Tot astfel la Budapesta, a doua zi. S'au făcut deci declarații de rigoare, de bună prietenie, etc. Presa maghiară trage de aici concluzia, că niciodată în decursul multelor secole de trai comun austro-ungar, Ungaria n'a avut la Viena mai înfocați prieteni ca pe regretatul Dollfus și pe cancelarul de astăzi. Semnalăm lucrurile, fără comentariu și fără concluzii.

Publicațiune

Se aduce la cunoștință tuturor posesorilor carnetelor de conducere pentru automobile ca până la data de 20 cor. să se prezinte fiecare la Circumscripția de poliție unde domiciliază pentru viza carnetului de conducere. Cu această ocazie, va prezenta carnetul de conducere pentru autovehicul și ordinul de chemare militar ce posedă.

Acelor cari nu se vor prezenta până la data de 20 August 1934, li se vor confisca și anula carnetele.

Chestorul Poliției (ss) Zamfir Filotti.

Cinematograf

Programul de azi:
Claudette Colbert,
Friedrich March

Dragoste în sânge rată

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara
Prețuri normale.

SELECT

(Crucea Roșie)

Programul de azi:
Premieră!

Serviciul secret

Trude v. Molo
Karl Ludwig Diehl

Reprezentările
la orele 7.15 și 9.15 seara

CORSO

Azi premieră!
La orele 7.15 și 9.15.
Acoperiș deschis!
Sala plăcut răcorită!

Sburătorul sacrificat

Film cu aventuri și veselie
aviatică

Pat O'Brien, Gloria Stuart

Bibliografie

A apărut noul număr (3—6 din anul al II-lea) al revistei arădane „Străjerul”, organul asociației patriotice „Străjerii României”.

Are 64 de pagini, se vinde numai cu 15 lei, și e închinat în întregime problemelor minoritare depe granița noastră. Se ocupă între altele de chestiunea Kauffmann, de scutirea de impozit a lojii francmasonice din Arad, de iredentismele revistei industriale a Căminului industriștilor, adică a lui Reinhard și a lojii masonice, de problema căsătoriilor mixte, de instigațiile ziarelor „Reggel”, „Aradi Közlöny” și „Erdélyi Hírlap” de francmasonii amestecați în afacerea Staviski, de chestiunea agrară și de cea iredentistă din Ungaria, de scăderea contingentului ucenicilor români din Arad, etc.

Relevăm articolul în chestia „Azuroi”, tratată în câteva rânduri în coloanele ziarului nostru. Deasemenea cele scrise în chestia iredentistilor și falsificatorilor de bancnote românești decorați la Arad în vara aceasta la propunerea francmasonilor.

Nu știu dacă putem fi de acord cu „Străjerul” pe chestia episcopiei ortodoxe dela Seretș. Revista arădiană găsește că guvernul maghiar a renunțat la înființarea acestei episcopii din cauză c'a intervenit guvernul nostru și patriarhia noastră. Adevărat să fie?

Citiți și răspândiți

„E c o u l”

Dela 1 August program senzațional

Johnnys Giovanni, duet de dans acrobatic Mați Lafayette,
Halmágy Karr, Ritta Renny, Marcela Fortuna la barul

Madár Arad

Ce-i cu numerele de bicicletă?

— Lei 7 sau 63? Un câștig ușor. — Și publicul care plătește, nu simte. — Știe d. Filotti? —

Un domn îmi spune că, având nevoie de niște plachete de tinichie numerotate, s'a dus la tinichigiu Ermes din strada Mărășești, ca să se tocească.

Nu după multe târgueli, prețul a rămas fixat la lei 7 (șapte) de bucată.

Mai învărtindu-se de ici-colo, prin tinichigerie, domnul nostru a văzut un vraf mare de plachete aproape ca cele comandate de d-sa. Întrebându-l pe cine are ele, tinichigiu i-a spus că sunt vechile numere de biciclete retrase acum din circulație.

Fabricarea

Uitându-se mai bine la ceea ce făcea tinichigiu, a observat că lucra tocmai la fabricarea în serie a noilor numere pentru biciclete. Se lua adică o bucată de tablă, care se pune sub o formă cu numere seriale de 1-9 cari se puteau așeza după plac. Se apăsa... și... gata. Ucenicul mai dădea odată peste ea cu penelul, și placheta cu numărul, era gata de... vândut.

Cât costă?

— Și mă rog, cât costă un număr de asta? se întreabă, fără intenție belicoasă, informantul nostru.

— Lei 63 (șasezeci și trei). Ați auzit? Șasezeci și trei de Lei!

— Și cine încasează banii ăștia? Pentru ce se plătește suma asta?

Păi, 30 de lei am eu pentru că o fac, iar 33 de lei are d. comisar.

— Aha! Am priceput.

De ce se schimbă numerele?

E bună metoda. Când d. comisar Mladin, sau care-i încreștat cu această... afacere, are bani de țigări sau de un... țap, schimbă numerele la biciclete și banii curg ca pleava.

Închipuți-vă că dacă în Arad sunt peste 5000 de biciclete, cam cât câștigă d. comisar pe chestia asta. E drept că în schimb eliberează o fișă. Dar, înțelegeți, nici asta n'o dă „dela el”, ci... „33”. Adecă trei lei pentru fișă.

Și încă...

Dar să nu vă închipuți cumva că d. comisar e băiat prost. Ar trebui să fim naivi ca să credem că Ermes tinichigiu a obținut *concesionarea* pe grătită. Dacă el ia 30 lei de bucată, adică circa 15.000 (cincisprezece mii) lei pentru o muncă de cel mult o săptămână, întrebându-l material de... să zicem — o mie de lei, d. comisar n'a avut inima să-l lase singur părtaș al acestui câștig, odată ce-i sta în putere

să dea altuia concesionarea... dacă plătește mai mult.

Tot comisar să fii! Nu?

Conștiința de ce să te doară când, în definitiv, proprietarul bicicletei nici nu simte bagatela sumă de 63 de lei pe care o plătește. Și la urma urmei, nu plătește pentru „nimic”. I se dă în schimb, pentru bicicletă, un număr nou nouț și... elegant.

Așa-i! Doar nu pretinde-ți că d. comisar să trăiască numai din leaful lui. Da, o fi având el favoruri pe ici pe colea, pela birturi etc., dar tot nu-i ajunge.

Dar ne întrebăm noi... încă. De ce, chiar porcării făcând, d. comisar n'a găsit, măcar, un român căruia să-i dea posibilitatea de câștig? De ce Ermes? Sau poate... au legături mai vechi? Cam aceasta e și părerea noastră.

Știe d. chestor?

Am dori însă să știm dacă

d. chestor e la curent cu aceste mijloace de câștig. Dacă mai știe ce șperțuri se iau pentru pașapoarte, dacă știe cum se degradează comisarii cari intră în restaurante, mănă, beau și... nu plătesc.

Și dacă e voie ca un comisar căruia i s'a raportat că un tinăr a fost găsit în parc, într-o poziție extrem de tandră, cu o duduie, să la doi poli și să-l lase în plata domnului. (Natural că și sergentul a luat un pol). Și dacă mai știe d. chestor alte lucruri cari se ascund de ochii și urechile domniei sale, dar pe cari noi le vom pune sub lumină rând pe rând.

Până atunci suntem siguri că se vor lua măsuri de control mai aspre, ca să nu-și facă, fiecare, de cap

Dinu Călin

Din Sămărtin

Vrea poșta cu ori ce preț!

— Nu i-l deajuns dăscălia și celelalte slujbe... —

Cam așa se laudă domnul Reiter Matyas și partenera sa al cărei nume ne scapă, care până mai eri era și postmeister în această comună, spunând la toată lumea, că primește iar poșta. Nu știm dacă e adevărat sau nu, în tot cazul proverbul românesc cam așa glăsuiește: „să taci și să faci”. Că pentru ce adoră din cale afară de tare poșta? E că pentru puțină, dar foarte puțină muncă, să mai ia un supliment de 3500 lei peste celelalte vreo 3-4 salarii ce le mai încasează lunar. Cam boieresc lucru — nu-i vorba, într'un sat ca Sf. Martin. Am spus: vreo 3-4 salarii, deci „cumul”, să nu se mire deci Herr Reiter, care până în prezent mai funcționează atât el cât și soția sa ca învățători, având pe de altă parte fiecare și câte o slujbușică mai micuță, astfel el fiind și contabil la cooperativa din loc, iar soția șef al agenției telefonice la 2 km. de vecina noastră Ungarie. Se va obosi comisia dela cumul să-l aibă și pe dânsul în vedere?

Se poate și din acest caz constata, că pentru respectivul este permis totul în țara românească ca de altfel pentru atâția alții de talia lui, în timp ce românașii noștri se sbat în mizerie cu diplomele în buzunar.

Destul cu atâta inconștiență! Să vie cumulul și să-l găsească și pe-acest domn Reiter. De altfel se va vedea în curând rezultatul comisiei pentru

examinarea învățătorilor minoritari.

Credem că forul superior al poștei nu se va lăsa indus în eroare de corifeii pe cari și i-a câștigat soacra expost-meisterului Reiter Matyas în decursul celor vreo treisăptă-măni, cât a stat prin Metropola Banatului.

Cor.

S'a cerut demisia președintelui Austriei

Din cercurile italiene din Roma ziarul „Paris Soir” crede a ști că ducele, în întrevederea ce o va avea cu prințul Starhemberg, îi va comunica acestuia din urmă că pentru soluționarea problemelor viitoare ale Austriei, e nimerit ca d. Miklas, actualul președinte, să se retragă din înaltul post, urmând a-l lua locul prințul Starhemberg, om cu înținse simpatii în masele populare.

Italia vede în restaurarea habsburgilor o problemă de aceeași importanță ca și chestiunea Anschlussului.

Ministrul Rusiei la București

București. Din Moskova se anunță că Mihail Ostrovski va fi numit ministru al Rusiei la București, urmând să sosească în țară pela începutul lui Septembrie.

Transferările în învățământul primar

— In județul Bihor —

Scoli primare urbane. Buzuloiu Vasile, dela Oradea șc. aplic., la Oradea nr. 4. p. 10; Popovici Ioan, dela Săn-Andrei, la Oradea șc. nr. 4 p. 8; Boțoc Ioan, dela Ucuriș Oradea, la Oradea nr. 6 p. 16; Achimaș Gheorghe, dela Sântăul Mic, la Oradea nr. 10 p. 4; Gliga Florian, dela Oradea nr. 5, la Oradea nr. 10 p. 3; Mănăstorian Leon, dela Sânt-Andrei, la Oradea nr. 8 p. 3; Pop Teodoru, dela Vadul Carol II, la Oradea nr. 4 p. 1; Lupșa Maria, dela Șteiu Oradea, la Oradea nr. 10 p. II; Lăpădatu Elena, dela Oradea Hârșești, la Oradea nr. 11 p. IV; Georgescu Angela, dela Tâncăbești Ilfov, la Oradea nr. 3 p. II; Nuțiu Gavril, dela Mădăraș la Salonta.

Scoli de copii mici urbane. Gaspar Melania, dela Verineș Caraș, la Salonta; Antonescu Adelina, dela Cluj la Oradea, grăd. nr. 8 post I; Sana Ana, dela Blaj, aplicație la grăd. nr. 9, post I; Fogas Ana, dela Oradea nr. 9, la grăd. nr. 1 post I.

Scoli primare rurale. Ursica Florica, dela Odreni Soroca la Abram; Habor Elena, dela Mocu Cluj, la Aleșd; Dănăciă Ion, dela Dijir, la Almașul Mare; Olaru Aurel, dela Vârciorova, la Anșeu; Vesa Ioan, dela Vârșcenii, la Berfir; Pântea Crăciun, dela Vârzarilor de sus, la Belegni; Victor Ion, dela Cociuba Mică, la Belin; Sântău Maria, dela Cheresig, la Berechiu; Fetea Ioan, dela Sutușu, la Burzuc; Grigore Negrea, dela Sârb la Bihara; Diamandi Alexandru, dela Petigd la Boiu; Tuduce Traian, dela Efgănița Tighina, la Budoiu; Mateuță Ion, dela Cărpinet, la călugăr; Văjdea Constantin, dela Cil Arad, la Cărpinet; Fășie Margareta, dela Olorig, la Cherechiu; Bonățiu Elena, dela Sântăul Mare, la Ciocăia; Moțiu Silvia, dela Talpoș, la Ciumeș; Cărlage C. dela Hotărel, la Copăcel Colonie; Podgornei Veronica, dela Ceisoara, la Corbești; Popescu Marateea, dela Urviș Beliu, la Craiova; Pop Lazea Irina, dela Ciumeș, la Susniș; Vasilescu Ioan, dela Săn Nicolau de Munte, la Darnișoara; Tirban Gheorghe, dela Forău, la Episcopia Bihor; Dincă Maria, dela Gurbediu, la Forău; Stana Ioan, dela Săn Nicolau Român, la Gepiu Colonia; Goldiș Ecaterina, dela Boldești Burcu, la Gepiș; Baican Elena, dela Hotătr, la Ghiarac; Dărbău At., dela Suplacul Tinu, la Ginta Rohan; Demian Maria, dela Tobolia, la Girișul de Criș; Mihai Feies, dela Sergiș, la Hăucești; Bucurean Grația, dela Brădet, la Hășmaș; Dorne Iosif, dela Bicaciu, la Inand; Luca Florian, dela Brusturi fabrică, la Iteu; Bologan Gheorghe, dela Lărsig, la Leș; Nan Sofia, dela Peștiș, la Lugașul de jos; Herlea Gavril, dela Hotărel, la Lunga; Vereș Teodor, dela Cărpăștii Mici, la Lunca; Vereș Florica, dela Ginta, la Lunca; Marcău Nicolae, dela Crâncești, la Luncaspric; Andronic Florica, dela Săcăleşan Sat Mare, la Margine; Bogan Ioan, dela Budoiu fabrică, la Marghița; Mark Vilma, dela Cernelul de sus Trei-Scaune, la Mișca; Pop Alexandru, dela

Almașul Mic, la Paleu; Cosma Cornelia, dela Batăr, la Rondău; Todan Antonin, dela Susniș, la Săcuceni; Mangra Ioan, dela Ceica, la Seleus; Leucuta Maria, dela Calacea, la Siad; Rău Melania, dela Mierog, la Suncuiș de Beiuș; Dumitru Alexandru, dela Talpoș p. 3, la Talpoș p. 4; Cristescu Procopie, dela Bucium, la Talpoș; Cioara Veturia, dela Ionești, la Tăut; Rudolf Aloisiu, dela Ciutelec, la Tăutean; Pantea Eliza, dela Agăși Basău, la Tileagd; Tocuș Florica, dela Pivniceni Soroca, la Tulca, fete; Iurău Florica, dela Fâșca, la Țigănești de Criș; Tincău Ioan, dela Buntești, la Urviș; Popon Ștefan, dela Bochia, la Vadul Carol II; Căciu Alexe, dela Stăniilești Fălticiei, la Vintire; Comarnischi Eugenia, dela Bernea, la Lupoia; Dărbășan Ana, dela Homorog, la Salonta Colonia; Caftanache Ana, dela Ciocan, la Ceica; Berinde Maria, dela Seleschiu, la Hănciriu; Leucuta Elisabeta, dela Praid Odorhei, la Sălărd; Gliga Florian, dela Orade nr. 5, la Orade nr. 10 p. 3; Ioan Zdricea, dela Porți Sălaj, la Orade nr. 5 p. 3; Stroe Dumitru, dela Burda, la Mădăraș; Opris Maria, dela Căbești, la Cighid; Vulpe Ioan, dela Forău, la Sârb; Baba Vasile, dela Mocea, la Petigd; Bala Florica, dela Cheș, la Petigd; Popa Ecaterina, dela Petigd, la Cheș; Procopie Cristescu, dela Bucium, la Talpoș; Tirban Sidonia, dela Tăut, la Bucium; Șerban Vasile, dela Siung, la Săn Nicolau de Munte; Leu Livia, dela Oșand, la Gurbediu; Irina Mico, dela Gurbediu, la Foboliu; Matei Banța, la Gurbediu; Petrita Teodoru, dela Miersig, la Bicaiciu; Sendruț Ioan, dela Topești, la Sărsig; Măsu Maria, dela Girișul Negru, la Ginta; Savatte Iulia, dela Cuzag, la Brusturi fabrică; Mărcuș Maria, dela Meziad, la Batăr; Nicolescu Alexandru, dela Cheriș, la Ceica; Opreșcu Constantin, dela Ticu Cluj, la Cheriș; Fornea Hortensia, dela Sub piatră T. Mică, la Ianoșda; Negru Nicolae, dela Borșa, la Sântandrei; Bordaș Petru, dela Măraș, la Borșa; Dărbănean Ion, dela Grăulung, la Sântandrei; Sorescu Andrei, dela Oradea nr. 6, la Oradea nr. 1; Sorescu Valeria, dela Oradea nr. 6, la Oradea nr. 1; Russu Constantin, dela Oradea nr. 3, la Oradea nr. 6; Tămaș Cornelia, dela Cighid, la Oradea nr. 3 p. 2; Popescu Grigorie, dela Sterpoae Gorj, la Cărauzel (Ungureanu); Ghiriță Oprea, dela Lunca Sprie, la Dobrești (Ionescu); Negru Irina, dela Borșa, la Sântandrei (Burducea); Bordaș Maria, dela Ineu, la Borșa (Negruțu); Chirilă Petru, dela Cuzap, la Tilecuș (Enache); Petruș Elena, dela Săniob, la Hodoș (Dobreanu); Suru Bucura, dela Rupea T. Mare, la Săniob (Petruț).

ABONAMENTE:

Lei 500 pe an, 275 pe 6 luni, 150 pe 3 luni.

Pentru bănci, cafenele, industrii, toate instituțiile particulare și administrațiile publice: lei 1500 anual.

INTERCONTINENTALA

SOCIETATE ANONIMĂ ROMÂNĂ DE TRANSPORTURI ȘI COMUNICAȚIE

FACE TRANSPORTURI ȘI VĂ-
MURI PE ÎNTREG GLOBUL

Parastas pentru Vasile Goldiş

In urma înştiinţării publicate în ziare de d-na vâd. V. Goldiş, la parastasul ce s'a oficiat Duminică în catedrala ort. rom., de către părinţele dr. Ciuhandu, înconjurat de şase preoţi, a asistat un public tot aşa de absent ca cei ce n'au venit deloc, cum e cazul majorităţii reprezentanţilor autorităţilor acestui oraş care numai la 10 Mai

merge la biserică pentru a se lăsa cu decoraţiile pe piept, la loc de frunte.

E primul gând pios pe care V. Goldiş l-a cerut dela moartea sa. Atât de neînsemnată să fi fost trecerea sa prin lume, încât să-l fi uitat după abia şase luni?

Dar dacă vi s'ar cere să-i ridicăţi statue?...

Buletin intern

Primirea dlui Maniu în gări în drum spre Bucureşti

— Ancheta să fie continuată în afacerea Skoda! Protestul „Neamului Românesc” —

Azi are loc la Bucureşti banchetul de mai multe mii de taciuri oferit de cetăţeni d-lui Iuliu Maniu, în semn de solidarizare cu d-sa împotriva atentatului moral ce s'a încercat pe chestia Skoda în contra d-lui Maniu.

La banchet vor participa şi fruntaşi politici de ai altor partide. Nu sunt excluse participări cari vor face senzaţie.

D. Maniu a sosit azi dimineaţă în Capitală, venind dela Bădăcin. I s'a făcut o primire impunătoare.

Trenul în care călătorea d. Maniu, a fost primit de un mare număr de oameni în gara Teiuş, şi deasemenea la Copşa Mică, Blaj şi Sighişoara.

D. Iorga protestează...

D. Iorga, prin oamenii săi, a lipit ieri mai multe afişe prin cari protestează în contra tinerii banchetului în onoarea d-lui I. Maniu, socotit de afişele d-lui Iorga ca o provocare, până atunci până când nu se vor fi stabilit cine sunt vinovaţii în chestiunea plăţii preţurilor exagerate ale contractului cu Skoda.

De remarcat e accentul de vehemenţă şi ostilitate care a produs senzaţie nu numai în capitală dar în întreaga ţară.

Iesirea d-lui Iorga e viu comentată, şi e pusă 'n legătură cu o întâmplare recentă dela Valenii de Munte.

Gh. Tătărescu la Rege

D. Gh. Tătărescu primul ministru, a fost ieri la orele 12, primit în audienţă de M. Sa Regele, la Sinaia. D. Tătărescu l-a supus spre sancţionare cele 3 decrete-legi întocmite până acum. Fiind aprobate şi semnate de Suveran, e probabil că textul lor va apărea în M. O. de astăzi.

După audienţă, d. Tătărescu a fost reţinut la masă.

In timp ce d. Maniu e sărbătorit de cetăţeni, fruntaşii partidului ţin sfat pe malul mării

Conducătorii partidului naţional-tărănist cari vor ţine o constatare pe moşia d-lui Mihailache, sunt deja în drum spre Eforie. În această sedinţă a capilor, se vor fixa datele congreselor ce se vor ţine în Ardeal şi Banat.

După relatările ziarelor din capitală, partidul naţional-tărănesc şi-ar avea formulate, cam în felul următor, pretenţiunile ce le are în legătură cu afacerea Skoda:

1. Comisia de anchetă să se întrunească până la 1 Sept. pentru a pune capat nesiguranţei stituaţiei.

2 Cercetările comisiunii să se îndrepte de pistă sigură. Să nu se între'ase cercetarea preţului materialului de război comandat.

3. Să se stabilească odată dacă este caz de spionaj sau nu.

4. Cazul falsului din procesul verbal al lui Seletzky să fie cercetat de comisia de anchetă.

Conflict între V. Sassu şi Manolescu—Strunga

După rezistenţa pe care d. prim-ministru G. Tătărescu trebuie s'o opue pe frontul cu d. Dinu Brătianu, iată că e nevoit să-şi întoarcă privirile spre unele animozităţi din propriul său cabinet.

Neînţelegeri cari ajung să fie de notorietate publică, nu pot avea un caracter contingent. Situaţia pe care adversitatea dintre V. Sassu şi Manolescu—Strunga o creiază d-lui prim-ministru, este destul de dificilă şi-l forţează să ia măsuri pentru înlăturarea unei acuităţi a conflictului dintre ministrul agriculturii şi subsecretarul dela ministerul său.

Remaniere?

Dupăcum spune „Patria”, primul ministru este hotărât să procedeze la remanierea cabinetului său, aplanând acest conflict şi dând, totodată, satisfacţie tineretului agitat pe chestia d-lui Iamandi, prin ridicarea acestuia la rangul de ministru plin. Septembrie promite surprize.

Byrd e salvat

În zilele trecute Byrd a dat primul semn de viaţă, după ce toată lumea îl credea pierdut. La 8 Aug., a primit o a treia expediţie pentru salvarea lui. Celelalte două expediţii n'au putut ajunge până la punctul atât de înaintat spre Sud, unde Byrd stă de vreo 3 luni. Aceasta din urmă însă, luptând cu neînchipuite greutăţi, a reuşit să ajungă până la Byrd pe care l-a salvat.

„Invincibilele armate” a Rusiei

Flota de pe marea Baltică a Sovietelor a făcut mari manevre. S'a pus mare punct în special pe funcţionarea submarinelor şi a hidroplanelor.

„Flota Sovietică e invincibilă şi stă întotdeauna gata să demonstreze aceasta”, a spus ministrul armatei.

„Cetiţi ECOUL”

Din Timişoara

Proprietarii din Timişoara excrocaţi în numele unui ziar inexistent

Camera sindicală a proprietarilor urbani din Timişoara a înaintat un denunţ parchetului, împotriva unui oarecare doctor Rudolf Remény, domiciliat în strada Filomelei, învinuindu-l de excrocherie.

Numitul fiind în posesia unei stămpile a sindicatului, şi-a fabricat un chitanţier şi vizita pe proprietari, dela cari lăsa bani, abonându-i la „Ziarul proprietarilor de case”, ziar inexistent azi, sau cerându-le cotizaţia pentru sindicat.

Cazul nu este nou, deoarece doctorul Rudolf Remény a mai fost în conflict cu parchetul, pentru cauze similare, încă de câteva ori.

Sinuciderea unui concubin

Femeia Anthol Terezia, domiciliată în hărăcile nisiparilor, de lângă strandul timişorean, a reclamat poliţiei că, în ziua de 11 a. c. pela ora 10 noaptea, concubinul ei Motorcă Bela, în vârstă de 27 ani, de profesie nisipar, a sărit în canalul Bega şi s'a înecat. Cadavrul n'a fost pescuit încă.

Furt

Locuitorul Sârbu Gruie, din comuna Jebel, a reclamat poliţiei din Timişoara, că i a fost furată, din buzunar, de către necunoscuţi, suma de 700 lei, cu ocazia târgului de ţară.

Camera de comerţ

A ţinut azi la orele 12 o constatare în care s'au discutat modalităţile de participare la expoziţia din parcul Carol, care se va ţine la 6—30 Sept. sub înaltul patronaj al M. S. Regelui.

Campania de studii monografice a Institutului Social Banat-Crişana

Institutul social Banat-Crişana întreprinde sistematic o campanie de studii monografice în lumea satelor. În ziua de 15 August a. c. se va inaugura o asemenea campanie în comuna Belint, jud. Timiş-Torontal. Cu această ocazie, va avea loc o serbare cu următorul program:

Ora 9 dim.

Sosirea în localitate a reprezentanţilor institutului social Banat-Crişana.

Ora 10.

Serviciul divin la biserică.

Ora 11.

Adunarea în curtea şcolii, cuvântarea preşedintelui, a vice-preşedintelui. Cuvântul autorităţilor. Corurile locale.

Ora 1.

Masă comună.

Plecarea din Timişoara va fi la ora 8 dimineata din faţa primăriei, unde aşteaptă autobuzul.

Teatrul Bănatului de sub direcţiunea d-nei Marioara Cinschi, angajează domnişoare şi tineri cu voce pentru cor şi balet.

Informaţiuni se pot lua în fiecare zi la biroul teatrului comunal din Timişoara, între orele 10—13 şi 16—19.

„Kandia” şi Budapesta

Întreagă România mare ştie azi ce este „Kandia”: o fabrică de bomboane în Timişoara şi în acelaşi timp o suspectă oficină de propagandă revizionistă.

Am fost primii în toată presa românească, care am anunţat scandalul cu harta trianonică şi cu tricolorul maghiar, folosite de „Kandia” din Timişoara la ambalarea produselor sale. „Kandia” pretinde că bomboanele ei sunt ambalate în hârtii pe care se imprimă specificul fiecărui ţări de pe glob şi se apără candid că n'a ştiut că difuzarea „specificului” trianonic al Ungariei este cea mai îndrăzneată propagandă revizionistă şi o cinică sfidare a stăpânirii româneşti.

Cât de sinceră este apărarea aceasta, s'a văzut din comunicările de zilele trecute ale postului de radio din Budapesta. Ocupându-se de cazul „Kandia”, radio Budapesta a rostit câteva cuvinte de caldă apărare a oficinei iredentiste dela Timişoara şi a directorului a-

cestei oficine, „specialistul” paşaport strein Fritz Weinberg.

Trebuie să recunoaştem că autorităţile noastre şi-au făcut datoria în acest caz. Inspectoratul de siguranţă a demascat propaganda iredentistă a „Kandiei”, iar Consiliul de Război urmează a se pronunţa asupra acestui caz.

Ce face însă ministerul de război şi ce face ministerul muncii? Nu simt aceste două ministere nevoia urgentă de a pofti pe d. specialist cu paşaport Fritz Weinberg să-şi facă bagajele şi să renunţe la ospitalitatea noastră.

Când agentul Budapestei a fost demascat aşa cum a fost demascat, când radio Budapesta a sărit în ajutorul agentului ei, reacţiunea domnilor dela ministerul de interne şi ministerul muncii trebuia să fie promptă.

Cu gândul la proverbul că mai bine mai târziu decât niciodată, aşteptăm totuşi ca această reacţiune să se producă.

Cronica externă

Iarăşi „apropierea” româno-maghiară

Ziarul maghiar „Budapesti Hirlap” actualizează cunoscuta problemă a unei apropiieri sufleteşti între România şi statul de Vest. Despre acest lucru s'a mai vorbit. Era odată vorba de o uniune personală a celor două state dunărene sub actuala dinastie română. Planul acesta a căzut.

Acum, ziarul budapestan a cerut păreri fruntaşului politic dr. Alex. Vaida-Voevod, care şi le-a exprimat într'un interviu acordat sus zisei gazete, cu privire la raporturile de vecinătate între noi şi unguri.

Postul preşedinte de consiliu mărturiseşte din capul locului că este un democrat convins, şi, apoi, că regimurile democratice cari s'au înfăptuit pe cale paşnică, nu prin zguduiri sociale, au adus cu sine o categorie de oameni cari se vreau conducători. Aceste clase viclează viaţa publică a statului democrat, stricându-i moravurile şi călcând totul în picioare pentru pricoseală proprie.

D. Vaida nu uită să spună că tineretul de azi al ţării noastre, comparativ este mai bun ca generaţia de pe vremuri.

El va găsi forma cea mai bună de organizare de mâine a ţării.

Între noi şi unguri

Fruntaşul ardelean, în continuare, a declarat amintitei gazete că sinceră apropiere între cele două state vecine nu e cu putinţă înainte de ce Ungaria nu va „trece printr'o mare prefacere internă”. O uniune vamală ar paraliza hotarele, şi soarta ungurilor din România intru nimic n'ar fi precară ca a fratelui său de sânge din Pusta Dunărei.

„Nimenia nu poate cere Ungurilor să renunţe la revizuire, pentru că nimeni nu s'ar putea încrede în sinceritatea renunţării”.

Marţi Industriaşi şi pacea

Toată lumea doreşte pacea şi reprobă războiul ca instru-

ment de justiţie internaţională. Până când interesele marilor stabilimente industriale se suprapun intereselor omenirii nu poate fi vorba de o lungă durată de linişte. Desarmarea nu rezolvă în mod fericit problema păcii, ci, mai curând, cea mai bună soluţie e organizarea cea mai perfectă a securităţii.

Maghiarii şi limba oficială

Ungurii din România se bucură de libertăţi depline, fapt care le-a asigurat o numeroasă reprezentanţă în parlamentul statului român.

Examenul de limba română la care sânt supuşi minoritarii ce ocupă slujbe în oficiile publice ale statului, nu trebuie să-i supere. Cine în 15 ani nu s'a căznit să înveţe limba statului, să supoarte consecinţele acestei rea voinţe.

Cetăţenii loiali

Ţara românească n'are minoritate, ci cetăţeni, care sunt deopotrivă trataţi de legile ţării. Pe cei ce se complac în atitudini de subminare şi vrăjmăşie faţă de statul nostru, îl priveşte. Pe socoteala lor o fac. Cursul istoriei şi transformările ei vor lecu şi aceste răceli. În sentimentele lui nu e jignit nimeni, căci — spune d. Vaida — şi noi ne visam pe timpuri cu „Stântul pământ românesc”.

Fiecare, pentru interesele lui, e bine să fie cetăţean loial al ţării.

Ser pentru porcii bolnavi...

Oraşul a rugat pe d. dr. M. Mărcuş să aprobe o cantitate de ser pentru vaccinarea porcilor bolnavi, dela Camera de Agricultură din Arad. Sunt speranţe că astfel poate va fi învinsă boala.

Rugăm pe toţi abonaţii în restanţă, să ne expedieze pe adresa din Arad, sumele ce ne datorează.